

Uppdrag 4 i Tillväxtverkets regleringsbrev för 2021

Redovisning användning av medel på näringslivsanslaget under 2020

2021-02-26

Dnr Ä 2020-7133

**Redovisning av medel för näringslivsutveckling, N2020/03086,
N2020/03061 (delvis), N2020/03032 (delvis) m.fl.**

Beslutet att godkänna denna slutrapport har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Handläggningen har gjorts av Maria Eriksson, Conor Mc Cabe, Johanna Pauldin, Anders Nyström och Homan Sadat. Den sistnämnda var föredragande för ärendet.

Stockholm 22 februari 2021

Gunilla Nordlöf

Homan Sadat

Innehåll

1	Uppdraget.....	7
1.1	Bakgrund.....	7
1.2	Mål.....	7
1.3	Metod.....	7
1.4	Sammanfattning.....	7
2	Resultat - Utfallssiffror 2020.....	8
2.1.1	Fördelning transfereringar och programanknutna kostnader år 2020.....	8
2.1.2	Fördelning kostnadsposter inom programanknutna kostnader	9
3	Näringslivsanslaget – ett verktyg och en förutsättning.....	10
3.1	Övergripande uppdelning av kostnader	10
3.2	Tillväxtverkets verktyg och arbetssätt.....	11
3.2.1	Innehåll i verktyget Kunskap.....	11
3.2.2	Innehåll i verktyget Nätverk.....	11
3.2.3	Innehåll i verktyget Finansiering	12
4	Slutsatser	13

1 Uppdraget

1.1 Bakgrund

Tillväxtverket har fått i uppdrag att redovisa hur medlen på anslag 1:5 Näringslivsutveckling ap.8 Näringslivsutveckl – del till Tillväxtverket inom utgiftsområde 24 Näringsliv har använts under 2020, vilka insatser som finansieras och hur stor del av anslagsposten som utgör programanknutna kostnader.

Underlaget utgör en grund för fortsatt dialog kring anslaget och Tillväxtverkets roll inom näringspolitiken.

1.2 Mål

Målet är en fördjupad redovisning som kan skapa förståelse och ge en bild av myndighetens användning av anslaget och de insatser som genomförs för att bidra till näringspolitikens mål.

1.3 Metod

Grunden till redovisningen bygger på ett uttag av utfallsiffror för 2020, hämtat ur Tillväxtverkets ekonomisystem Agresso. Vidare har en kategorisering av verksamheter gjorts för att synliggöra insatserna. För att tydliggöra logiken har vi även valt att visa vilket/vilka verktyg¹ vi använder för att genomföra de olika insatserna. Redovisningen utgör enbart en utfallsredovisning för 2020 och inbegriper därmed inte prognoser framåt.

1.4 Sammanfattning

Redovisningen innehåller en redovisning av utfallsiffrorna för 2020 med andel av programanknutna kostnader. Därefter beskrivs myndighetens syn på anslaget som en förutsättning för genomförandet av näringspolitiken samt hur vi arbetar med olika verktyg. I bilaga 1 exemplifierar vi ett antal insatser, med en beskrivning av hur vi arbetar i praktiken med våra verktyg samt hur vi använder medlen. Rapporten visar att:

- Tillväxtverkets genomförande av insatserna som finansieras av näringslivsanslaget syftar till att uppnå målen för respektive uppgift och/eller uppdrag och följer de villkor som anges av anslagsvillkoren.
- Det finns stor variation i relationen transfereringar och andra programanknutna kostnader mellan olika kategorier av insatser.
- Flera av insatserna som genomförs med medel via näringslivsanslaget utgör insatser som bedrivs utifrån myndighetens långsiktiga uppgifter enligt instruktionen och andra förordningar. Dessa insatser saknar därmed en stabil, långsiktig finansiering inom ramen för myndighetens förvaltningsanslag.

---

¹ Se vidare 4.2 där de kategorier som vidare benämns "verktyg" definieras.

2 Resultat - Utfallssiffror 2020

I avsnittet presenterar vi utfallssiffrorna för 2020 och synliggör svaren på frågorna:

- Hur har medlen har använts?
- Vilka insatser som har genomförts på anslaget under 2020?
- Hur stor andel av anslaget utgjort programanknutna kostnader?

I efterkommande avsnitt har vi beskrivit hur vi arbetar med våra verktyg². I bilaga 1 exemplifierar vi ett antal insatser mer utförligt.

2.1.1 Fördelning transfereringar och programanknutna kostnader år 2020

Tillväxtverket har under 2020 använt 68 779 tkr av totalt 176 212 tkr dvs. 39 % av vår del av näringslivsanslaget, anslagspost 8, till programanknutna kostnader.

Här nedan åskådliggörs fördelningen mellan programanknutna kostnader och transfereringar på insatsnivå samt vilka verktyg som används i genomförandet. Insatserna är samlingsnamn och består av olika verksamheter vilka kan ha sin härkomst via regeringsuppdrag och/eller utifrån instruktionsbaserade uppgifter.

Insatser per styrsignal	Programanknutna			Verktyg		
	kostnader	Transfereringar	Totalsumma	Finansiering	Nätverk	Kunskap
Instruktion (INSTRU)	57 693	43 081	100 521			
Coronainsats		7 752	7 752	X		
Digiprogram och startup	6 113		5 865		X	
Hållbar stadsutveckling	738		738		X	X
Internationalisering	1 965	24 123	26 083	X	X	X
Kompetens- och kunskapsutveckling	1 229	6 706	7 935	X	X	X
Minskat och förenklat uppgiftslämnande	4 340		4 340		X	X
NYPS	892		892	X		
Statistik och analys	18 368		18 368			X
Strategiskt regionarbete	48	37	85	X	X	X
Uppföljning & utvärdering	45		45			X
Mångfald	8		8	X		X
Besöksnäring	609	4 463	5 072	X	X	X
Verksam.se - förvaltning	12 675		12 675			X
Verksam.se - vidareutveckling	10 447		10 447			X
Regelrådet	216		216			X
Regeringsuppdrag (RU)	11 086	64 609	75 691			
Digiprogram och startup	853		853		X	
Kompetens- och kunskapsutveckling	2 254	270	2 520	X	X	X
Landsbygdsuppdraget	2 491	0	2 491	X		X
Minskat och förenklat uppgiftslämnande	656		656			X
Smart industri	536	10 392	10 928	X	X	X
Verksamhetsbidrag		43 617	43 617	X		
Mångfald		3 497	3 497	X		
Besöksnäring	323	6 833	7 156	X	X	X
Förenklingspolitiken - uppföljning av mål	1 368		1 368			X
Förenklingsinsatser - förslag till Regering	605		605			X
Entreprenörskap - Mentorskap	2 000		2 000	X		
Totalsumma	68 779	107 690	176 212			

Av de programanknutna kostnaderna utgör 57 693 tkr dvs. 84 % programanknutna kostnader utifrån instruktionsenliga, långsiktiga uppgifter samt 11 086 tkr dvs. 16 % programanknutna kostnader utifrån tidsbegränsade regeringsuppdrag. För vissa av våra insatser förekommer styrning både via regleringsbrev och instruktion. I dessa fall har vi, i bilagan med utfallsdata, kategoriserat insatsen under styrsignalen instruktion.

² Se vidare 4.2 där "verktyg" definieras och beskrivs.

2.1.2 Fördelning kostnadsposter inom programanknutna kostnader

Totalt fördelar sig de programanknutna kostnaderna (68 779 tkr) på nedanstående insatser och kostnadsposter.

Insatser per styrsignal	Programanknutna kostnader						Transfereringar	
	40 Lönekostnader	42 Resekostnader	45 Övriga personalkostnader	50 Köpta tjänster	60 Övriga kostnader	68 Interna fördelningar	70 Lämnade bidrag	Totalsumma
Instruktion (INSTRU)	21 076	173	86	33 800	476	2 082	44 081	100 521
Coronainsats							7 752	7 752
Digiprogram och startup	3 505	93	2	2 254	259			5 865
Hållbar stadsutveckling	617			121				738
Internationalisering	1 776	50	4	133		2	24 123	26 083
Kompetens- och kunskapsutveckling	0	5	3	1 221			7 706	7 935
Minskat och förenklat uppgiftslämnande	1 650	8	54	2 624		4		4 340
NYPS						892		892
Statistik och analys	1 259			17 109				18 368
Strategiskt regionarbete				48			37	85
Uppföljning & utvärdering	45							45
Mångfald				8				8
Besöksnäring	65	15	5	505		19	4 463	5 072
Verksamt.se - förvaltning	8 371	0	18	2 908		188		12 675
Verksamt.se - vidareutveckling	3 788	1		6 658				10 447
Regelrådet		1		211		4		216
Regeringsuppdrag (RU)	2 947	116	134	7 842	47		64 609	75 691
Digiprogram och startup	680			173				853
Kompetens- och kunskapsutveckling	1	74	93	2 047		39	270	2 520
Landsbygdsuppdraget	2 100	20	5	361		5	0	2 491
Minskat och förenklat uppgiftslämnande				656				656
Smart industri	15	22	12	484		3	10 392	10 928
Verksamhetsbidrag							43 617	43 617
Mångfald							3 497	3 497
Besöksnäring	151		23	149			6 833	7 156
Förenklingspolitiken - uppföljning av mål				1 368				1 368
Förenklingsinsatser - förslag till Regering			1	604				605
Entreprenörskap - Mentorskap				2 000				2 000
Totalsumma	24 023	289	220	41 642	523	2 082	108 690	176 212

Sammantaget utgör drygt 60 % köp av tjänst, lönekostnader 35 % därefter fördelas resterande 5 procenten mellan kostnadsslagen interna fördelningar³, övriga kostnader samt övriga personalkostnader. De insatser som har högst andel lönekostnad är de långsiktiga instruktionsenliga insatserna: som exempelvis verksamt.se och Digiprogram- och Startup, vilka beskrivs mer detaljerat i bilaga 1.

Sammantaget speglar den ovan redovisade fördelningen hur vi arbetar med uppgifter och uppdrag inom ramen för näringspolitiken och att en stor andel av dessa utgörs av långsiktiga insatser utifrån myndighetens instruktion.

³ Interna fördelningar kan utgöras av exempelvis kostnader för förvaltning av verksamt.se

3 Näringslivsanslaget – ett verktyg och en förutsättning

Alla insatser som Tillväxtverket genomför följer regeringens styrning i instruktionen eller via tidsbegränsade regeringsuppdrag i regleringsbrev eller särskilda regeringsbeslut.

Näringslivsanslaget är ett verktyg för att genomföra näringspolitiken. Utifrån Tillväxtverkets främjanderoll arbetar myndigheten för att bidra till att uppnå det näringspolitiska målet att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag.

Förvaltningsanslaget utgör Tillväxtverkets grundfinansiering vilket ska täcka myndighetens totala OH-kostnader och täcka in alla tre politikområden där myndigheten har uppgifter. Styrningen av de tre politikområdena har genom åren skiljt sig åt rörande tyngdpunkt på kort- och långsiktiga uppgifter och uppdrag. Tillväxtverkets förvaltningsanslag har, utifrån beslut i budgetpropositionen 2014/2015, minskat samtidigt som myndighetens verksamhet har vuxit både i omfattning och bredd under de senaste åren. Mängden särskilda regeringsuppdrag, via enskilda regeringsbeslut, har ökat. Ibland med tillförda särskilda medel men även utan ytterligare finansiering.

Vidare har karaktären på myndighetens åtaganden förändrats över tid där många uppdrag i första hand inte är transfereringar utan har andra komponenter och därmed belastar andra kostnadsslag som exempelvis lönekostnader för specifik kompetens. I dag har myndigheten flera långsiktiga insatser, som exempelvis verksamt.se, startup Sweden, kompetens- och kunskapsutveckling med flera, vilka huvudsakligen inte genomförs genom transfereringar, utan där tonvikt ligger på kunskap och/eller nätverk. Behovet av att kunna arbeta med andra verktyg än projektmedel (finansiering), så som kunskap och nätverk är centrala för ett ändamålsenligt genomförande och för att kunna bidra till näringspolitikens mål.

3.1 Övergripande uppdelning av kostnader

I redovisningen av anslaget, i avsnitt 2, delas kostnaderna upp i följande övergripande kategorier:

Transfereringar avser de lämnade bidrag som myndigheten betalar ut via projektmedel och verksamhetsbidrag.

Programanknutna kostnader är de kostnader som inte är projektmedel och är hänförliga till någon specifik aktivitet eller något specifikt projekt, för genomförandet, som finansieras via sakanslaget. I denna kostnadspost finns ett antal olika kostnadsslag. Exempelvis kostnader för planering, uppföljning, utvärdering, konferenser, konsulter, och resor. I denna kategori ingår även lönekostnader och övriga personalkostnader för Tillväxtverkets medarbetare som arbetar med insatsens genomförande.

Programanknutna kostnaderna kan delas upp i två underkategorier:

- Kostnader som krävs för att skapa praktiska förutsättningar för att kunna transferera ut medel på ett bra sätt
- Kostnader som krävs i genomförandet där kunskap och nätverk utgör verktygen dvs. insatser som inte rör transfereringar.

I bilaga 1 redovisas exempel på fördelningen av programanknutna kostnader under 2020 för ett antal insatser.

3.2 Tillväxtverkets verktyg och arbetssätt

I genomförandet av uppdrag analyserar myndigheten bästa sättet att svara upp till insatsens syfte och (de olika) målgruppernas behov kopplat till de verktyg och metoder som Tillväxtverket har till förfogande, och även i relation till andra aktörer och deras verksamhet. I vissa fall görs bedömningen att de specifika behoven uppnås bäst genom att olika aktörer i främjandesystemet får utökade möjligheter att arbeta med målgruppen genom projektmedel. I andra fall finns ett stort behov av nätverk och mötesplatser (antingen fysiska eller digitala) där myndigheten eller andra aktörer behöver ha en koordinerande roll. Det kan också vara behov av ökad kunskap såsom exempelvis information riktad till företag, förfinad statistik eller analys. Beroende av uppdragets syfte och mål, målgrupp och behov utformas insatsen på olika sätt, och ibland med inslag av flera verktyg. Verktygen kan riktas direkt till företag eller till aktörer som påverkar förutsättningar för företagande. Utformningen påverkar hur medlen från anslaget används, antingen till att finansiera projekt eller till andra kostnader för uppdragets genomförande (programanknutna kostnader).

Denna redovisning ger nedbruten bild av hur anslaget användes under år 2020. Insatserna sorteras i denna rapport utifrån tre verktyg i kategorierna: kunskap, nätverk eller finansiering (där finansiering innebär lämnande bidrag via projektmedel/verksamhetsbidrag).

Många uppdrag har flera komponenter i genomförandet, och det är därför svårt att göra en exakt uppdelning, denna rapport är ett försök att på en övergripande nivå åskådliggöra hur kostnadsslagen fördelar sig mellan de olika uppdragen. Syftet är att i stora drag ge en fördjupad bild som underlag för vidare diskussion givet politikområdets komplexitet.

I bilaga 1 exemplifierar vi två verksamheter som har en kombination av flera verktyg, Tillverkning i Sverige och Besöksnäringen. I avsnitt 2 åskådliggörs vilka verktyg och/eller kombinationer av verktyg som används inom respektive insats.

3.2.1 Innehåll i verktyget Kunskap

Tillväxtverket har bred kunskap om den samhällsekonomiska utvecklingen och villkoren för företagande i olika delar av näringslivet och olika delar av landet. Kunskapen används till att:

- Ge goda grundförutsättningar för företag att hitta information, komma i kontakt med myndigheter, få vägledning och rådgivning för att starta och utveckla företag.
- Förmedla, påverka och vara till nytta för andra aktörer i arbetet för stärkt konkurrenskraft.

Exempel på insatser som sorteras inom kunskap är verksamt.se, kunskapsstöd, framtagande av kunskapsunderlag i form av rapporter, statistik och analys etc.

I bilaga 1 redovisas exempel på insatser inom kategorin kunskap: Verksamt.se samt Turismstatistiken.

3.2.2 Innehåll i verktyget Nätverk

Genom strategiskt valda samarbetspartners bidrar Tillväxtverket till ett samordnat agerande för stärkt konkurrenskraft och att samhällets resurser används målinriktat och effektivt. Vi använder verktyget genom att:

- Tillväxtverket sammanför nationella myndigheter och organisationer med regionalt och lokalt verksamma aktörer.
- Tillväxtverket har ett antal samverkansarenor för dialog med viktiga samarbetspartners och aktörer såsom branschorganisationer.
- Skapa samverkansarenor mellan företag och aktörer, samt för företag att hitta nätverk och partners.

Exempel på insatser som genomförs inom kategorin nätverk är besöksnäringens myndighetsgrupp, Startup Sweden mm.

I bilaga 1 redovisas exempel på insats inom kategorin nätverk genom Startup Sweden.

3.2.3 Innehåll i verktyget Finansiering

Tillväxtverket bidrar till att affärsidéer med potential får finansiering. Detta gör myndigheten genom egna insatser och genom att informera och sprida kunskap om möjligheter till kapitalförsörjning. Finansiering är ett viktigt verktyg i arbetet för regional utveckling. Tillväxtverkets största enskilda uppdrag, med undantag för Korttidsuppdraget, är att bidra till att EU-medel investeras i projekt för regional tillväxt och sysselsättning.

- Merparten, av Tillväxtverkets finansiering, är i form av projektmedel och går via offentliga aktörer.
- Finansiering sker även genom fördelning av verksamhetsbidrag och företagsstöd.

Inom ramen för den indelning som gjorts inom ramen för den här redovisningen avser finansiering medel som betalas ut till olika projektägare. Exempel på insatser som genomförs inom kategorin finansiering är verksamhetsbidrag, insatser inom ramen för Smart industri etc.

I bilaga 1 redovisas exempel på insats i kategorin finansiering Enterprise Europe Network.

4 Slutsatser

Rapporten visar att flera av insatserna som genomförs med medel via näringslivsanslaget utgör insatser som bedrivs utifrån myndighetens långsiktiga uppgifter enligt instruktionen och andra förordningar. Dessa insatser saknar därmed en stabil, långsiktig finansiering inom ramen för myndighetens förvaltningsanslag. Analysen visar att de insatser som har högst andel lönekostnad är de långsiktiga instruktionsenliga insatserna som exempelvis verksamt.se och Startup Sweden. När insatser (som verksamt.se) är långsiktiga samtidigt som finansieringen är kortsiktig så minskar förutsättningarna för en effektiv användning av medlen. Eftersom vi inte kan binda upp resurser långsiktigt får vi högre kostnader pga. högre konsultanvändning, kompetenstapp, fler upphandlingar, fler visstidsanställda och minskade möjligheter att göra långsiktigt hållbara lösningar som våra samarbetspartners vågar medverka och investera i.

Sammanfattningsvis är det Tillväxtverkets samlade bedömning att de insatser som idag finansieras via näringslivsanslaget ligger i linje med anslagsvillkoren och med myndighetens genomförande av näringspolitiken. För att myndigheten ska kunna fortsätta bedriva dessa insatser via näringslivsanslaget behöver anslagsvillkoren även fortsättningsvis ge oss ett utrymme för detta. Vi ser utmaningar med att flera av dessa insatser är långsiktiga uppgifter som i grunden bör finansieras via myndighetens förvaltningsanslag. Tillväxtverket rekommenderar därför en fortsatt dialog kring myndighetens långsiktiga finansiering för genomförandet av de uppgifter som är av en långsiktig karaktär via myndighetens förvaltningsanslag.